

Številka: 35105-0352/2022/8
Datum: 19. 10. 2022

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Novo mesto, Skaliskega 1, 8000 Novo mesto, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 in 30/11-Odl.US, 90/2012, 111/2013 in 32/16; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) na zahtevo stranke Občina Brežice, CPB 18, 8256 Brežice (v nadaljevanju: investitorja), ki ga zastopa MV Biro, Marija Vlahušić s.p., Lapajnetova 4, 8270 Krška naslednje

KULTURNOVARSTVENO MNENJE

I. Investitorjeva izvedba projekta "Večnamenskega doma Cerklje ob Krki" (parc. št. 3149/7-delno, 3150/3, 3151/3, 3152/7, 3152/3, 3150/4 in 3151/4 k.o. Cerklje) na podlagi priložene: - 1. Zahteve za izdajo mnenja, - 2. Pooblastila pooblastitelja pooblaščenca, - 3. Prejete projektne dokumentacije obdelane na nivoju na nivoju DGD, št. 22/22/08, izd. MV Biro, Marija Vlahušić s.p., Lapajnetova 4, 8270 Krška (Krško, september 2022) s priloženim kratkim tehničnim opisom posega in grafičnimi prikazi željenega stanja z gradbenimi prikazi in ureditveno situacijo na geodetskem posnetku v različnih merilih, - 4. Poročila o predhodnih arheoloških raziskavah na lokaciji Cerklje ob Krki – Večnamenski dom /Občina Brežice (izd. Arhos d.o.o., oktober 2022), - 5. Investitorjeve izjave o upoštevanju določil iz naših projektnih pogojev – dopolnitev št. 35105-0352/2022/6 z dne 12. 10. 2022; v območju arheološkega najdišča Cerklje ob Krki – Arheološko najdišče (EŠD 10562) je skladna z varstvenim režimom, določenim s predpisi iz pristojnosti ZVKDS.

1. Investitor (in izvajalec) del je skladno z varstvenim režimom in v skladu z zahtevami naših že izdanih kulturnovarstvenih pogojev št. 35102-0352/2022-2 in njihove prej citirane dopolnitve dolžan vsa gradbena dela izvajata v soglasju z **izbranim izvajalcem raziskav**, ki bo v skladu z 31. členom ZVKD-1 za potrebe predpisanih *arheoloških raziskav ob gradnji in arheoloških izkopavanj* pri Ministrstvu za kulturo, Maistrova 10, 1000 Ljubljana pridobil predhodno kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine in pisno obvestilo o datumu izvedbe še neizvedenih del posredoval na ZVKDS, OE Novo mesto, Skaliskega ulica 1, 8000 Novo mesto, vsaj 7 dni prej.

2. Vsa dela se izvaja znotraj obstoječih tlorisnih gabaritov novogradnje, brez dodatnih posegov v tla. Če na območju izven predmeta posega obstaja ali se najde arheološka ostalina v toku del, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti (novo) kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev dediščine.

4. Kulturnovarstveno soglasje (oz. mnenje) preneha veljati po poteku dveh let od njegove izdaje.

5. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

28. člen ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v

vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. V skladu z 31. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17) ZVKDS v takih primerih kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje). V kulturnovarstvenem mnenju se ZVKDS opredeli o skladnosti dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja s predpisi iz njegove pristojnosti ter določi morebitne pogoje za izdelavo dokumentacije za izvedbo gradnje in za uporabo objekta.

Investitor je preko pooblaščenca dne 18. 10. 2022 pri ZVKDS, Območna enota Novo mesto, vložil zahtevo za pridobitev kulturnovarstvenega mnenja na projekt "Večnamenskega doma Cerklje ob Krki" (parc. št. 3149/7-delno, 3150/3, 3151/3, 3152/7, 3152/3, 3150/4 in 3151/4 k.o. Cerklje). Zahtevi je priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da je ta popolna.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v registrirano nepremično dediščino se določijo v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za registrirano nepremično dediščino, ki je v obravnavanem primeru arheološko najdišče varstveni režim, določen v 101. členu **Odloka o Občinskem prostorskem načrtu** Občine Brežice (Uradni list RS 61/2014). Navedeni akt določa naslednji varstveni režim:

Celostno ohranjanje kulturne dediščine. Tako za registrirano arheološko najdišče mdr. velja, da **ni dovoljeno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline**. Registrirana arheološka najdišča s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- poglobljati morsko dno in dna vodotokov ter jezer,
- ribariti z globinsko vlečno mrežo in se sidrati,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak razen, kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma so dovoljeni posegi v posamezna najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- če ni možno najti drugih rešitev in
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče možno sprostiti za gradnjo.

ZVKDS, Območna enota Novo mesto, je dne 24. 08. 2022 v skladu s tem varstvenim režimom izdala investitorju za navedeni poseg kulturnovarstvene pogoje št. 35102-0352/2022-2. Iz predložene dokumentacije namreč izhaja, da mora investitor na projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki upošteva izdane kulturnovarstvene pogoje, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje oz. mnenje. V skladu s *Kulturnovarstvenim soglasjem za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline* prav izdanim s strani Ministrstva za kulturo RS pod št. 62240-417/2022-3340, je za ugotovitev dejanskega stanja na terenu bila predpisana predhodne arheološke raziskave za "oceno vsebine in sestave najdišča" na način arheološke valorizacije celotnega še nepozidanega območja na način strojno-ročnega izkopa sedmih testnih jarkov (dol. 10m, 28m, 35m, 23m, 23m, 15m, 17m) x 2,5 m, vse do končne globine posega s prebojem do geološke osnove, oz. vse do pojava arheoloških najdb. Raziskave so bile opravljene 28. in 29. 09. 2022, opravilo jih je podjetje ARHOS d.o.o., rezultati pa zbrani v izreku citiranem Poročilu. Ugotavljamo, da je zaradi odkritja arheoloških strukturnih ostankov, ki sodijo v rimski čas in prazgodovino(?) na območju dveh testnih jarkov (sond) 7 in 6 potrebno pred

izvedbo gradnje na vsaj **520 m²** (parc. št. 3151/3, 3151/4, 3152/3, 3152/7, vse k.o. Cerklje) izvesti **arheološka izkopavanja** s strojno odstranitvijo ornice, ki mu sledi manj zahtevni ročni izkop od 15 - 30 cm debele »kulturne« plasti z 2% in do vsaj 1m globokimi vkopi s plastmi višjega zahtevnostnega razreda (gl. Sliko). Na preostalem območju (parc. št. 3149/7, 3150/3, 3151/3, 3151/4, 3152/3, 3152/7, vse k.o. Cerklje) je na ca. **1580 m²** potrebno zagotoviti le **arheološke raziskave ob gradnji**, kar pomeni strojno odstranitev gornjih plasti (rastlinskega pokrova, humusa in recentnih nasutij) s planirno žlico, vse do pojava morebitnih najdb in njihov takojšnji izkop ob prisotnosti strokovne ekipe (arheolog , tehnik) ter enega ali dveh fizičnih delavcev.

Na podlagi rezultatov testnega sondiranja je ZVKDS presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku dopolnitve teh kulturnovarstvenih pogojev.

To **kulturnovarstveno mnenje je veljavno** le ob ob doslednem upoštevanju predhodnih kulturnovarstvenih pogojev Zavoda, kar velja tudi za primer, ko se na območju ali predmetu posega najdbe pojavijo v toku del (izven pregledanega območja); gl. točko I.2. Izreka tega mnenja. Tretji odstavek 30. člena ZVKD-1 namreč določa, da lahko ZVKDS tudi v kulturnovarstvenem soglasju (oz. mnenju) določi način ravnanja v primerih najdb dediščine med posegom, način izvedbe del in način strokovnega nadzora nad njihovo izvedbo (30. člen ZVKD-1, Uradni list RS 16/2008) in je v zvezi s prvim odstavkom 26. člena ZVKD-1; - če se na območju ali predmetu posega v toku gradbenih del najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS.

To kulturnovarstveno mnenje (soglasje) preneha veljati po poteku dveh let od njegove izdaje. Ta rok preneha teči, ko investitor vloži zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja. Če je zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja zavrnjena, velja čas veljavnosti, naveden v kulturnovarstvenem mnenju.

To mnenje je je takse prosto (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Pripravil:
mag. Uroš Bavec,
konservatorski svetnik

mag. Dušan Štepec,
vodja območne enote

Vročiti investitorju (po pooblaščenju): Marija Vlahušić s.p., Lapajnetova 4, 8270 Krška - OSEBNO